



# STATISTIKK 2010



# INNHold

<b>1. MEDLEMSTALL</b>	<b>4</b>
1.1 Antall medlemmer etter medlemskapstype . . . . .	4
1.2 Vekst i medlemstall 2005-2010 . . . . .	5
1.3 Antall medlemmer etter tariffområde . . . . .	5
1.4 Unios medlemstall fordelt på organisasjoner og tariffområder pr. 1.1.2010 . . . . .	6
<b>2. SYKEPLEIERE, HELSESØSTRE OG JORDMØDRE, 4. KVARTAL 2009</b>	<b>8</b>
2.1 Sykepleiere, helsesøstre og jordmødre (15-74 år) etter næring 4. kvartal 2009 . . . . .	8
2.2 Antall sykepleiere, helsesøstre og jordmødre (15-85 år) etter arbeidsstyrkestatus 4. kvartal 2009 . . . . .	9
2.3 Innvandrere og ikke-bosatte sykepleiere, helsesøstre og jordmødre (15-74 år) sysselsatt i helse- og sosialtjenester 4. kvartal 2009 . . . . .	10
2.4 Sykepleiere, helsesøstre og jordmødre etter alder og sektor 4. kvartal 2009 (hovedarbeidsforhold) . . . . .	11
<b>3. ARBEIDSTID</b>	<b>12</b>
3.1 Sykepleiere, helsesøstre og jordmødre etter avtalt arbeidstid 4. kvartal 2009, og utvikling 2000-2009 . . . . .	12
3.2 Ansettelsesforhold i Spekter pr. 1.11.2009 og KS pr. 1.12.2009. . . . .	13
<b>4. UTDANNING AV SYKEPLEIERE VED HØGSKOLE OG UNIVERSITET</b>	<b>14</b>
4.1 Antall studenter som er tatt opp ved sykepleierutdanningen og antall ferdige kandidater . . . . .	14
<b>5. SYKEFRAVÆR (LEGEMELDT)</b>	<b>15</b>
5.1 Utvikling i legemeldt sykefravær blant sykepleiere, helsesøstre og jordmødre 4. kvartal det enkelte år. . . . .	15
5.2 Legemeldt sykefravær blant Unios medlemsgrupper 4. kvartal 2009 . . . . .	16
<b>6. MINSTEAVLØNNING</b>	<b>17</b>
6.1 Spekter - Helse; sentralt fastsatte minstelønnsatser pr. 1. august 2010 . . . . .	17
6.2 KS, sentralt fastsatte minstelønnsatser pr. 1. august 2010 . . . . .	18
6.3 Oslo kommune; laveste mulige regulativlønn pr. 1. juni 2010 . . . . .	19
6.4 Staten; laveste mulige regulativlønn pr. 1. juli 2010 . . . . .	20
6.4.1 Helse . . . . .	20
6.4.2 Høgskole . . . . .	21
<b>7. LØNN</b>	<b>22</b>
7.1 Spekter-Helse; gjennomsnittslønn pr. 1. november og endring fra året før . . . . .	22
7.2 KS; gjennomsnittslønn pr. 1. des og endring fra året før . . . . .	22
7.2.1 Helse. . . . .	22
7.2.2 Ledere med sykepleierutdanning innenfor helse og sosial. . . . .	24
7.2.3 Skoleverket . . . . .	24
7.3 Oslo kommune; gjennomsnittslønn pr. 1. januar og endring fra året før . . . . .	26
7.4 Staten; gjennomsnittslønn pr. 1. oktober 2009 . . . . .	28
7.4.1 Helse. . . . .	28
7.4.2 Høgskole . . . . .	28
<b>8. LØNN OG KJØNN</b>	<b>29</b>
8.1 Kvinners lønn som andel av menns lønn, og andel kvinner, etter utdanningsnivå 2009 (heltidsansatte) . . . . .	29
8.2 Lønn etter næring og utdanningsnivå pr. 1. desember 2009 (heltidsansatte) . . . . .	30
<b>9. PENSJON</b>	<b>31</b>
9.1 Pensjonert helse- og sosialpersonell etter pensjonstype 4. kvartal 2009 (15-85 år) . . . . .	31
9.2 9.2 Gjennomsnittlig pensjoneringsalder i sykepleierordningen . . . . .	31

# 1 MEDLEMSTALL

## 1.1 ANTALL MEDLEMMER ETTER MEDLEMSKAPSTYPE

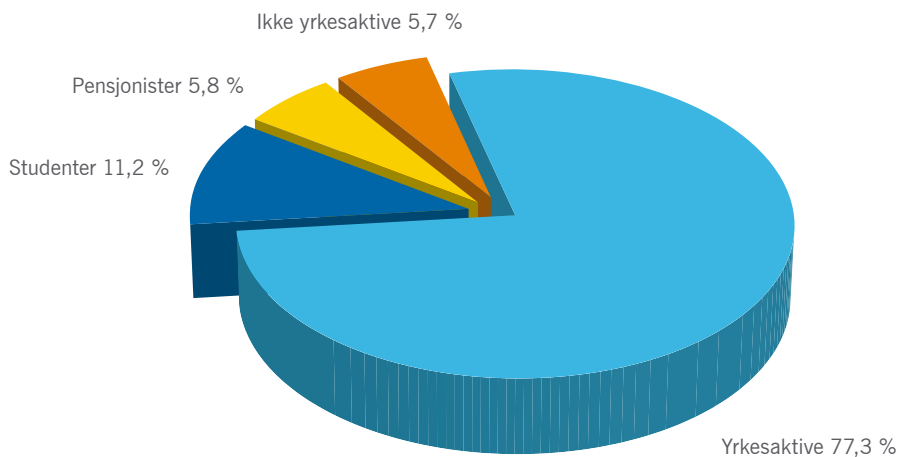
01.01.2010	Yrkesaktive	Studenter	Pensjonister	Ikke yrkesaktive	Totalt
Antall	69 579	10 047	5 264	5 102	89 992
Andel av total	77,3 %	11,2 %	5,8 %	5,7 %	100%

01.01.2009	Yrkesaktive	Studenter	Pensjonister	Ikke yrkesaktive	Totalt
Antall	67 367	9 818	4 837	5 061	87 083
Andel av total	77,4 %	11,3 %	5,6 %	5,8 %	100%

01.01.2005	Yrkesaktive	Studenter	Pensjonister	Ikke yrkesaktive	Totalt
Antall	59 875	8 859	3 052	5 194	76 980
Andel av total	77,8 %	11,5 %	4,0 %	6,7 %	100%

### ANDEL MEDLEMMER ETTER MEDLEMSKAPSTYPE PR. 1.1.2010

Kilde: NSFs medlemsregister



## 1.2 VEKST I MEDLEMSTALL 2005-2010

2009 - 2010	3,3 %
2005 - 2010	13,1 %

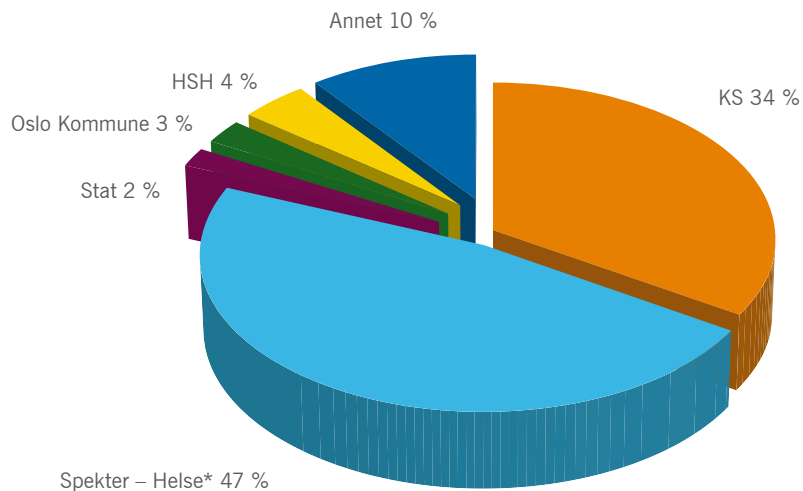
## 1.3 ANTALL MEDLEMMER I DE FEM STØRSTE TARIFFOMRÅDENE

01.01.2010	KS	Spekter - Helse*	Stat	Oslo kommune	HSH	Annet	Totalt yrkesaktive	Totalt
Antall	23 717	32 856	1 364	1 758	2 871	7 013	69 579	89 992
Endring 2009-2010	3,5 %	1,7 %	2,7 %	3,8 %	2,0 %	11,2 %	3,3 %	3,3 %

\*Kun område 10 (dvs. ekskl. Lovisenberg) Totalt

## ANDEL MEDLEMMER ETTER TARIFFOMRÅDE PR. 1.1.2010

Kilde: NSF's medlemsregister



## 1.4 UNIOS MEDLEMSTALL FORDELT PÅ ORGANISASJONER OG TARIFFOMRÅDER PR. 1.1.2010

Medlemsorganisasjon	Yrkesaktive medlemmer					
	Stat	KS	KS-bedrift	Oslo kommune	Spekter helse (område 10)	Lovisenberg (Spekter område 4)
Utdanningsforbundet	2 166	93 605	116	7 796	678	137
<b>Norsk Sykepleierforbund</b>	<b>1 364</b>	<b>23 717</b>	<b>128</b>	<b>1 758</b>	<b>32 856</b>	<b>437</b>
Politiets Fellesforbund	11 158	0	0	0	0	0
Forskerforbundet	11 974	379	0	48	725	12
Norsk Fysioterapeutforbund	208	1 807	37	213	1 419	21
Norsk Ergoterapeutforbund	173	1 201	2	202	720	11
UHF/Akademikerforbundet*	672	1 234	7	181	291	0
Presteforeningen	1 399	12	0	1	75	6
Det norske Diakonforbund	20	24	0	2	15	1
Skatterevisorenes Forening	422	0	0	0	0	0
<b>SUM</b>	<b>29 556</b>	<b>121 979</b>	<b>290</b>	<b>10 201</b>	<b>36 779</b>	<b>625</b>

Medlemsorganisasjon	Ikke yrkesaktive					
	Studenter	Andre	TOTALT	Endring siste år	Andel av Unios medl.	Kvinne-andel
Utdanningsforbundet	11 125	23 013	<b>148 909</b>	1,6 %	52%	73%
<b>Norsk Sykepleierforbund</b>	<b>10 047</b>	<b>10 366</b>	<b>89 992</b>	<b>3,3 %</b>	<b>31%</b>	<b>92%</b>
Politiets Fellesforbund	1 376	0	<b>12 534</b>	4,2 %	4%	37%
Forskerforbundet	156	1 498	<b>17 430</b>	4,6 %	6%	49%
Norsk Fysioterapeutforbund	984	835	<b>9 238</b>	2,7 %	3%	77%
Norsk Ergoterapeutforbund	448	339	<b>3 422</b>	4,1 %	1%	92%
UHF/Akademikerforbundet*	28	125	<b>2 937</b>	4,3 %	1%	63%
Presteforeningen	137	439	<b>2 593</b>	0,3 %	1%	22%
Det norske Diakonforbund	18	113	<b>485</b>	-3,0 %	0,2 %	55%
Skatterevisorenes Forening	0	82	<b>504</b>	5,0 %	0,2 %	46%
<b>SUM</b>	<b>24 319</b>	<b>36 810</b>	<b>288 044</b>	<b>2,5 %</b>	<b>100%</b>	<b>75%</b>

\* Universitets- og høyskoleutdannedes forening (UHF) skiftet navn til Akademikerforbundet 1. juni 2010.

Kilde: Unio



Yrkesaktive medlemmer								
Spekter trad.	HSH	KA	NHO	Øvrige områder	Øvrig privat	Selvst. næringsdrivende	Yrkesaktive u/ ans. forhold	SUM yrkesaktive
0	1 461	206	26	7 478	391	711	0	114 771
<b>62</b>	<b>2 871</b>	<b>10</b>	<b>494</b>	<b>25</b>	<b>927</b>	<b>39</b>	<b>4 891</b>	<b>69 579</b>
0	0	0	0	0	0	0	0	11 158
186	764	8	1 134	0	546	0	0	15 776
9	367	1	53	0	592	2 630	62	7 419
5	158	0	41	63	41	18	0	2 635
25	76	15	44	222	0	17	0	2 784
0	208	85	3	215	0	13	0	2 017
0	37	213	0	30	12	0	0	354
0	0	0	0	0	0	0	0	422
<b>287</b>	<b>5 942</b>	<b>538</b>	<b>1 795</b>	<b>8 033</b>	<b>2 509</b>	<b>3 428</b>	<b>4 953</b>	<b>226 915</b>



## 2 SYKEPLEIERE, HELSESØSTRE OG JORDMØDRE, 4. KVARTAL 2009

### 2.1 SYKEPLEIERE, HELSESØSTRE OG JORDMØDRE (15-74 ÅR) ETTER NÆRING 4. KVARTAL 2009

	Antall	Andel
Alle sykepleiere, jordmødre og helsesøstre 15-74 år:	109 300	
Sysselsatte* av disse:	96 300	88%

De sysselsatte jobber i følgende næringer:	Antall	Andel
Helse- og sosialtjenester:	81 000	84%
Offentlig administrasjon:	2 400	3%
Forskning og utdanning:	3 300	3%
Andre:	9 500	10%

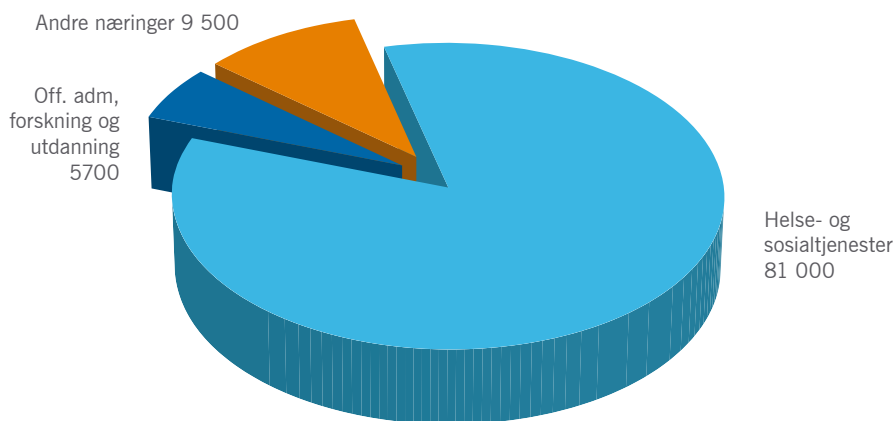
	Antall	Gj.snittlig stillingsstr.
Avtalte årsverk** innen helse- og sosialtjenester:	68 300	84%

\*«Sysselsatte» inkluderer midlertidig fravær grunnet sykdom, ferie, lønnet permisjon o.l.

\*\* I «avtalte årsverk» inngår også årsverk i fødselspermisjon og legemeldt sykefravær

### SYSSELSATTE SYKEPLEIERE, HELSESØSTRE OG JORDMØDRE ETTER NÆRING 4. KVARTAL 2009

Kilde: SSBs statistikk for helse- og sosialpersonell; tab. 2,3 og 4; juni 2010 (korr. sept. 2010)





## 2.2 ANTALL SYKEPLEIERE, HELSESØSTRE OG JORDMØDRE (15-85 ÅR) ETTER ARBEIDSSTYRKESTATUS 4. KVARTAL 2009

	Antall totalt
Helsesøster og jordmor	8 900
Sykepleier	109 400
Sum	118 300

### I ARBEIDSSTYRKEN

	Totalt, i arbeidsstyrken	Lønnstakere	Selvstendig næringsdrivende	Arbeidsledige
Helsesøster og jordmor	6 800	6 700	130	10
Sykepleier	89 800	88 000	1 500	270
Sum	96 600	94 700	1 630	280

### UTENFOR ARBEIDSSTYRKEN

	Totalt, utenfor arbeidsstyrken	Attføring og uførepensjon	Alderspensjon	Kontantstøtte*	Under utd.**	Uoppgitt
Helsesøster og jordmor	2 100	350	1 500	20	30	220
Sykepleier	19 600	4 000	10 300	370	900	4 000
Sum	21 700	4 350	11 800	390	930	4 220

\* Inkluderer personer i fødselspermisjon som ikke er sysselsatte

\*\* Basert på opplysninger fra registeret over igangværende utdanning statistikkåret

Kilde: SSBs statistikk for helse- og sosialpersonell; tab. 1; juni 2010 (korr. sept. 2010)



## 2.3 INNVANDRERE OG IKKE-BOSATTE SYKEPLEIERE, HELSESØSTRE OG JORDMØDRE (15-74 ÅR) SYSSELSATT I HELSE- OG SOSIAL-TJENESTER 4. KVARTAL 2009

	2009	Endring siste år	Andel*
Sykepleiere, helsesøstre, jordmødre	7 433	9,7 %	9,2 %

\* Av alle sykepleiere, helsesøstre og jordmødre sysselsatt i helse- og sosialtjenester

	Danmark		Finland		Sverige		Tyskland	
	2009	Endring siste år	2009	Endring siste år	2009	Endring siste år	2009	Endring siste år
Sykepleiere, helsesøstre, jordmødre	497	4,6 %	584	-0,8 %	1 709	8,9 %	560	11,6 %
Andel*	7 %		8 %		23 %		8 %	

\* Andel av alle innvandrere og ikke-bosatte sykepleiere, helsesøstre og jordmødre sysselsatt i helse- og sosialtjenester.

	Øvrige EU-/EØS-land, USA, Canada, Australia, N.Z.		Europa utenom EU og EØS		Asia, Afrika, Lat-Am, Oseania ekskl Australia og N.Z.	
	2009	Endring siste år	2009	Endring siste år	2009	Endring siste år
Sykepleiere, helsesøstre, jordmødre	1 308	9,1 %	542	16,8 %	2 233	12,9 %
Andel*	18 %		7 %		30 %	

\* Andel av alle innvandrere og ikke-bosatte sykepleiere, helsesøstre og jordmødre sysselsatt i helse- og sosialtjenester.

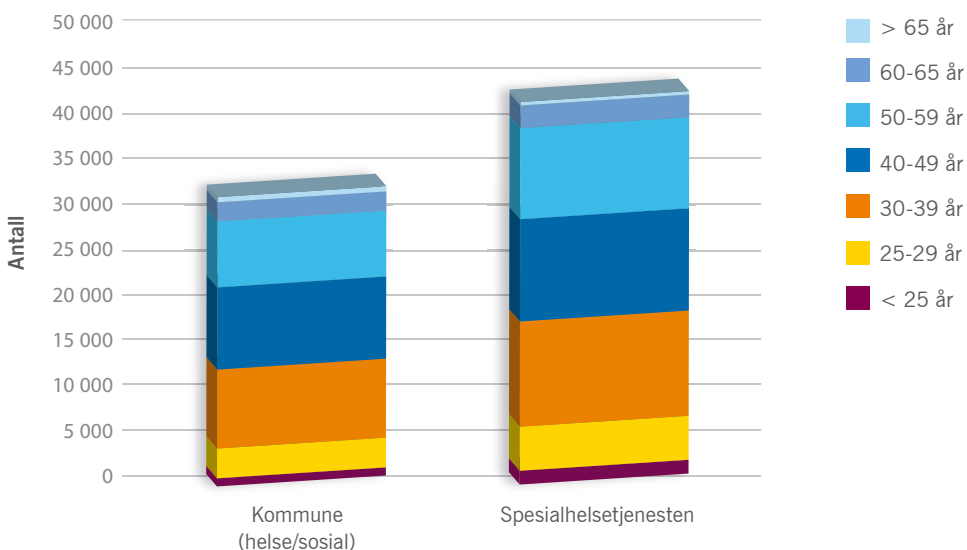
Kilde: SSBs statistikk for helse- og sosialpersonell; tab. 8; juni 2010 (korr. sept. 2010)

Innvandrere er i SSB definert som «personer som er født i utlandet av to utenlandskfødte foreldre og som på et tidspunkt har innvandret til Norge».

## 2.4 SYKEPLEIERE, HELSESØSTRE OG JORDMØDRE ETTER ALDER OG SEKTOR 4. KVARTAL 2009 (HOVEDARBEIDSFORHOLD)

	Antall i alt	Andel innenfor hvert aldersspenn							Gjennomsnittsalder
		< 25 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-65 år	> 65 år	
<b>Kommune (helse/sosial)</b>	<b>32 663</b>	<b>2,8 %</b>	<b>10,3 %</b>	<b>27,3 %</b>	<b>28,4 %</b>	<b>22,8 %</b>	<b>6,6 %</b>	<b>1,8 %</b>	<b>43</b>
Jordmødre	513	0,0 %	0,2 %	13,8 %	32,2 %	34,9 %	15,0 %	3,9 %	50
Sykepleiere	29 327	3,1 %	11,4 %	28,5 %	28,0 %	21,4 %	5,9 %	1,6 %	42
Helsesøstre	2 823	0,0 %	0,4 %	17,6 %	31,0 %	35,4 %	12,5 %	3,1 %	49
<b>Spesialist-helsetjenesten</b>	<b>44 051</b>	<b>3,6 %</b>	<b>11,5 %</b>	<b>27,5 %</b>	<b>26,7 %</b>	<b>23,8 %</b>	<b>5,9 %</b>	<b>0,9 %</b>	<b>43</b>
Jordmødre	1 957	0,0 %	4,0 %	24,5 %	30,5 %	30,8 %	8,5 %	1,7 %	46
Sykepleiere	41 647	3,8 %	12,0 %	27,8 %	26,6 %	23,2 %	5,7 %	0,9 %	42
Helsesøstre	447	0,0 %	0,0 %	14,3 %	24,6 %	43,2 %	14,5 %	3,4 %	51

### ALDERSSAMMENSETNING AV SYKEPLEIERE, HELSESØSTRE OG JORDMØDRE ETTER SEKTOR, 4. KVARTAL 2009



Kilde: Spesialbestilling fra SSB, juni/aug. 2010

### 3 ARBEIDSTID

#### 3.1 SYKEPLEIERE, HELSESØSTRE OG JORDMØDRE ETTER AVTALT ARBEIDSTID 4. KVARTAL 2009, OG UTVIKLING 2000-2009

Tallene gjelder ansatte i de to næringene (SSB-standard) med hhv. sykepleier-, helsesøster- eller jordmørdanning. Tallene gjelder kun hovedarbeidsforhold.

		"Heltid"	"Deltid"	"Deltid"			
	Antall i alt	35,5 t/uke eller mer	Mindre enn 35,5 t/uke	1-14 timer	15-19 timer	20-29 timer	30-35 timer
<b>Kommune (helse/sosial)</b>	<b>32 663</b>	<b>44,3 %</b>	<b>55,7 %</b>	<b>5,0 %</b>	<b>10,5 %</b>	<b>26,0 %</b>	<b>14,2 %</b>
Jordmødre	513	31,0 %	69,0 %	7,0 %	25,0 %	22,6 %	14,4 %
Sykepleiere	29 327	44,7 %	55,3 %	5,0 %	10,2 %	26,9 %	13,2 %
Helsesøstre	2 823	42,6 %	57,4 %	4,5 %	11,1 %	17,5 %	24,3 %
<b>Spesialist- helsetjenesten</b>	<b>44 051</b>	<b>48,8 %</b>	<b>51,2 %</b>	<b>3,8 %</b>	<b>8,8 %</b>	<b>26,6 %</b>	<b>11,9 %</b>
Jordmødre	1 957	37,8 %	62,2 %	5,0 %	12,7 %	35,8 %	8,7 %
Sykepleiere	41 647	49,3 %	50,7 %	3,8 %	8,6 %	26,2 %	12,1 %
Helsesøstre	447	46,8 %	53,2 %	5,6 %	10,7 %	26,6 %	10,3 %
Totalt	76 714	46,9 %	53,1 %	4,3 %	9,5 %	26,4 %	12,9 %

#### KOMMUNE (HELSE/SOSIAL)

År	"Heltid" 35,5 t/uke eller mer	"Deltid" Mindre enn 35,5 t/uke
2000	46,0 %	54,0 %
2001	43,1 %	56,9 %
2002	43,6 %	56,4 %
2003	43,2 %	56,8 %
2004	42,2 %	57,8 %
2005	41,4 %	58,6 %
2006	42,3 %	57,7 %
2007	42,8 %	57,2 %
2008	44,2 %	55,8 %
2009	44,3 %	55,7 %
2000-2009	-3,7 %	3,2 %

#### SPESIALISTHELSETJENESTEN

År	"Heltid" 35,5 t/uke eller mer	"Deltid" Mindre enn 35,5 t/uke
2000	55,0 %	45,0 %
2001	53,8 %	46,2 %
2002	51,6 %	48,4 %
2003	52,4 %	47,6 %
2004	51,8 %	48,2 %
2005	49,9 %	50,1 %
2006	49,2 %	50,8 %
2007	48,1 %	51,9 %
2008*	48,6 %	51,4 %
2009*	48,8 %	51,2 %
2000-2009	-11,3 %	13,8 %

\* Brudd i tidsserien f.o.m. 2008, da uttrekket under «Spesialisthelsetjenesten» omfatter noen flere stillinger (i 2008 ca. 900). Den største forskjellen er at ansatte ved selve RHF-ene (regionale helseforetak) er inkludert.

Kilde: Spesialbestilling fra SSB juni/avg. 2010

### 3.2 ANSETTELSESFORHOLD I SPEKTER PR. 1.11.2009 OG KS PR. 1.12.2009

Tallene gjelder de faktiske stillingsbetegnelsene, og må ikke sammenliknes med tallene i punkt 2.5 som viser tall etter utdanning (men ikke nødvendigvis stilling).

Tallene gjelder videre tariffområdene KS og Spekter, og er heller ikke sammenliknbare med inndelingen i næring (etter SSB-standard) som er gjort i punkt 2.5.

#### SPEKTER - HELSE

	Stillinger	Årsverk	Andel deltids- stillinger	Gj.snittlig stillings- størrelse	Gj.snittlig stillingsstr. blant deltidsarbeidende
Sykepleier	22 036	15 793	70%	72%	60%
Spesialsykepleier	14 134	11 522	51%	82%	64%
Jordmor	1 878	1 301	75%	69%	59%
<b>Sum/Snitt (stillingene over)</b>	<b>38 048</b>	<b>28 616</b>	<b>63%</b>	<b>75%</b>	

Kilde: Spekter-rapport 2008-2009

#### KS

	Stillinger	Personer	Årsverk	Andel deltids- stillinger	Gj.snittlig stillings- størrelse	Gj.snittlig sysselsetting pr. person
Sykepleier	20 005	18 934	14 398	71%	72%	76%
Spesialsykepleier	3 508	3 304	2 719	57%	78%	82%
Helsesøster	2 690	2 390	1 902	72%	71%	80%
Jordmor	483	433	277	82%	57%	64%
<b>Sum/ Snitt (stillingene over)</b>	<b>26 686</b>	<b>25 061</b>	<b>19 296</b>	<b>70%</b>	<b>72%</b>	<b>77%</b>

Kilde: KS' Lønns- og personalstatistikk 2009, tab. 7 og 8

## 4 UTDANNING AV SYKEPLEIERE VED HØGSKOLE OG UNIVERSITET

### 4.1 ANTALL STUDENTER SOM ER TATT OPP VED SYKEPLEIER- UTDANNINGEN OG ANTALL FERDIGE KANDIDATER

Årstall	Antall tatt opp til studiet*				Antall ferdige kandidater			
	Menn	Kvinner	Totalt	Andel menn	Menn	Kvinner	Totalt	Andel menn
2010	563	4 265	4 829	12%	Ikke tilgjengelig ennå			
2009	503	4 297	4 800	10%	339	3 033	3 372	10%
2008	476	3 989	4 465	11%	395	2 927	3 321	12%
2007	532	3 979	4 511	12%	380	3 209	3 589	11%
2006	604	3 832	4 436	14%	355	3 225	3 580	10%
2005	647	3 950	4 597	14%	324	3 139	3 463	9%
2004	563	3 774	4 339	13%	331	3 247	3 578	9%
2003	547	4 086	4 663	12%	295	3 029	3 324	9%

\* Antall registrerte studenter på alle nivå unntatt doktorgrad

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

(utført av Norsk samfunnsvitenskaplig datatjeneste (NSD) på vegne av Kunnskapsdepartementet)



## 5 SYKEFRAVÆR (LEGEMELDT)

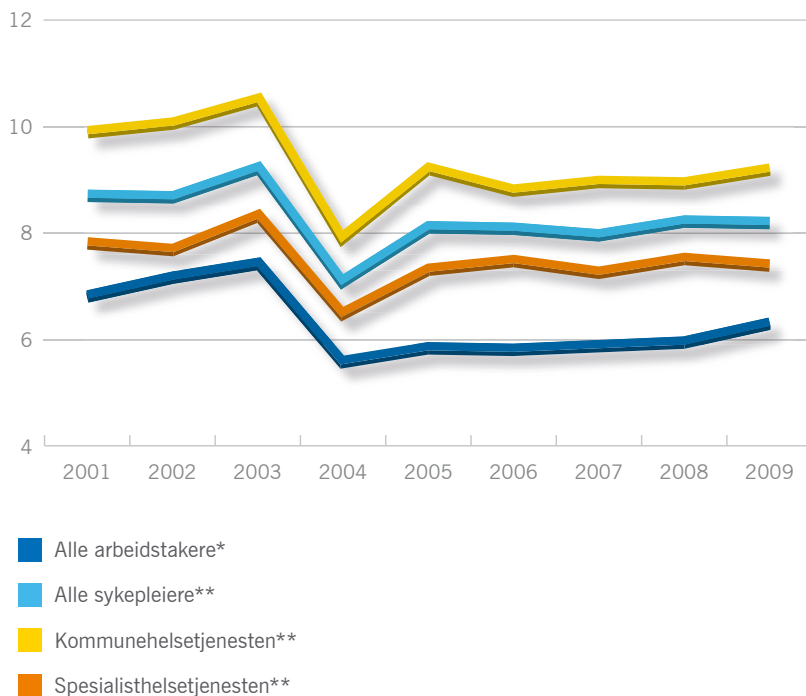
### 5.1 LEGEMELDT SYKEFRAVÆR BLANT SYKEPLEIERE, HELSESØSTRE OG JORDMØDRE 4. KVARTAL DET ENKELTE ÅR

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Spesialisthelsetjenesten**	7,7 %	7,6 %	8,3 %	6,4 %	7,3 %	7,5 %	7,3 %	7,6 %	7,5 %
Kommunehelsetjenesten**	9,8 %	10,0 %	10,5 %	7,8 %	9,2 %	8,8 %	9,0 %	9,0 %	9,3 %
Alle sykepleiere**	8,6 %	8,6 %	9,2 %	7,0 %	8,1 %	8,1 %	8,0 %	8,3 %	8,3 %
Alle arbeidstakere*	6,7 %	7,1 %	7,4 %	5,5 %	5,8 %	5,8 %	5,9 %	6,0 %	6,4 %

Legemeldte sykefraværsdager i prosent av avtalte dagsverk. Den relativt markante nedgangen fra 2003-2004 antas å delvis skyldes IA-avtalen, som dreier sykefraværet over fra legemeldt til egenmeldt.

Kilde: SSBs sykefraværstatistikk; tab. 1; mars 2010 (\*) og spesialbestilling fra NSF til SSB (\*\*)

### UTVIKLING I LEGEMELDT SYKEFRAVÆR BLANT SYKEPLEIERE, HELSESØSTRE OG JORDMØDRE 4. KVARTAL DET ENKELTE ÅR



Kilde: SSBs sykefraværstatistikk; tab. 1; mars 2010 (\*) og spesialbestilling fra NSF til SSB (\*\*)



## 5.2 LEGEMELDT SYKEFRAVÆR BLANT UNIOS MEDLEMSGRUPPER

### 4. KVARTAL 2009

	Politi	Fysio- tera- peuter	Ergo- tera- peuter	Syke- pleiere	Skole- ledere	Under- visnings- personal	Før- skole- lærere	Prester	Forskere	Alle arb. takere
I alt	4,0	4,7	7,0	8,2	6,4	7,1	9,1	4,2	2,7	6,4
Menn	3,3	2,6	4,8	5,2	4,5	4,8	5,8	3,2	1,5	5,0
Kvinner	6,8	5,3	7,2	8,6	7,4	8,3	9,3	7,5	4,7	8,1

Legemeldte sykefraværsdager i prosent av avtalte dagsverk.

Kilde: Unio (SSB-bestilling)



## 6 MINSTEAVLØNNING

### 6.1 SPEKTER - HELSE; SENTRALT FASTSATTE MINSTELØNNSSATSER PR. 1. AUGUST 2010

Et minstelønssystem er et lønssystem hvor tariffavtalen kun angir minimumssatser. Slike minimumssatser kan være for den enkelte stilling/stillingskode/stillingsbetegnelse, eller samlet for flere grupper av stillinger. Det er ikke noe lønnstak i slike avtaler.

PR. 1. AUGUST 2010

	0 år	4 år	8 år	10 år
Sykepleier	321 000	328 000	340 000	367 000
Spesialsykepleier/jordmor	344 000	354 000	369 000	401 000



## 6.2 KS, SENTRALT FASTSATTE MINSTELØNNSSATSER PR. 1. AUGUST 2010

Et minstelønssystem er et lønssystem hvor tariffavtalen kun angir minimumssatser. Slike minimumssatser kan være for den enkelte stilling/stillingskode/stillingsbetegnelse, eller samlet for flere grupper av stillinger. Det er ikke noe lønnstak i slike avtaler.

Krav til utdanning	0 år	4 år	8 år	10 år	16 år
Uten særskilt krav til utdanning	239 800	244 900	259 900	306 000	
Fagarbeiderutd./tilsvarende	279 200	281 200	286 500	335 300	
<b>Høgskoleutdanning (bla. sykepleier)</b>	<b>321 800</b>	<b>325 000</b>	<b>335 900</b>	<b>374 500</b>	
<b>Høgskoleutdanning og ytterligere spesialutdanning (bla. spesialsykepleier, helsesøster, klinisk spesialist)</b>	<b>340 400</b>	<b>344 300</b>	<b>347 700</b>	<b>398 000</b>	
Mastergrad	365 000	375 000	400 000	440 000	
Lærer	328 300	344 100	352 700	370 000	414 000
Adjunkt	361 400	372 400	384 500	398 000	439 000
Adjunkt med tilleggsutdanning	377 900	389 500	402 800	419 000	462 000
Lektor	395 700	403 100	417 400	444 000	495 000
Lektor med tilleggsutdanning	409 700	416 000	432 200	459 000	518 000

Arbeidstakere med 20 års ansiennitet eller mer skal ikke ha lavere grunnlønn enn 311 200 i 100 % stilling.

Det kan fastsettes høyere minstelønssatser lokalt.

Jordmor har ikke sentralt fastsatt minstelønn.

Det kan fastsettes minstelønssatser for andre stillinger lokalt.

## 6.3 OSLO KOMMUNE; LAVESTE MULIGE REGULATIVLØNN PR. 1. JUNI 2010

Oslo kommune har et tilnærmet normallønssystem. Et normallønssystem er et lønssystem hvor alle lønssatser fra bunn til topp for samtlige stillinger er fastsatt i tariffavtale etter ansiennitet. Et normallønssystem innholder sentralt fastsatte lønnsrammer, lønsspenn og sentralt fastsatt lønnstabell. Alle stillingskoder er innplassert i lønnsrammer med 20 ulike avlønningalternativer. Man kan likevel ha ulik lønn i samme stilling med samme ansiennitet, men de ulike alternativene er fastsatt på forhånd.

For å sammenligne Oslo kommunes lønssatser med andre tariffområder, må man oppjustere for pensjonstrekket på 2 % ved å dividere lønnen i Oslo med 98 og multiplisere med 100. I de øvrige tariffområdene gjøres dette først på lønnsslippen.

### STILLINGSKODE 58 SYKEPLEIER (LØNNSRAMMER 2601 - 2620)

Lønnsansiennitet	0 år	1 år	2 år	3 år	6 år	7 år	8 år
Lønnstrinn	18	19	20	21	22	23	24
Kroner	315 500	319 700	323 900	328 800	333 500	338 100	345 200

Lønnsansiennitet	9 år	10 år	12 år	13 år	14 år	15 år	16 år
Lønnstrinn	25	26	27	28	29	30	31
Kroner	349 600	354 500	359 500	364 800	370 300	376 000	381 600

Stabiliseringstillegg på kroner 11 000,- kommer i tillegg etter 4 års ansiennitet.

Stabiliseringstillegget øker til kroner 15 000,- etter 12 års ansiennitet.

### STILLINGSKODE 59 SPESIALSYKEPLEIER/60 HELSESØSTER/61 JORDMOR (LØNNSRAMMER 3001 - 3020)

Lønnsansiennitet	0 år	2 år	4 år*	9 år	10 år	12 år**	15 år	16 år
Lønnstrinn	21	25	26	27	28	30	32	34
Kroner	328 800	349 600	354 400	359 500	364 800	376 000	387 600	400 300

Innen geriatri og psykiatri avlønnes ett lønnsrammealternativ høyere.

Stabiliseringstillegg på kroner 11 000,- kommer i tillegg etter 4 års ansiennitet.

Stabiliseringstillegget øker til kroner 15 000,- etter 12 års ansiennitet.

### STILLINGSKODE 136 ASSISTERENDE AVDELINGSSYKEPLEIER (LØNNSRAMMER 2801 - 2820)

Lønnsansiennitet	0 år	2 år	4 år	8 år	12 år	15 år	16 år
Lønnstrinn	19	23	24	26	28	29	31
Kroner	319 700	338 100	345 200	354 500	364 800	370 300	381 600

## NOEN STILLINGER UTEN AUTOMATISK ANSIENNETETSOPPRYKK (direkte innplassert)

Stillingskode og benevnelse	Laveste mulige lønnstrinn	Kroner
62 Ass. oversykepleier	29	370 300
63 Avdelingsjordmor	29	370 300
64 Avdelingssykepleier	31	381 600
65 Avdelingshelsesøster	32	387 600
66 Ledende spes.sykepl.	29	370 300
68 Opplæringssykepleier	27	359 500
70 Overhelsesøster	29	370 300
72 Oversykepleier	35	407 100
73 Sykepleierkonsulent	27	359 500
75 Sjeffssykepleier	37	421 900

## 6.4 STATEN; LAVESTE MULIGE REGULATIVLØNN PR. 1. JULI 2010

Staten har et tilnærmet normallønnssystem. Et normallønnssystem er et lønnssystem hvor alle lønnsseter fra bunn til topp for samtlige stillinger er fastsatt i tariffavtale etter ansiennitet. Et normallønnssystem innholder sentralt fastsatte lønnsrammer, lønnspenn og sentralt fastsatt lønnstabell. Som i et minstelønnssystem kan man likevel ha ulik lønn i samme stilling med samme ansiennitet, men i de ulike alternativene er fastsatt på forhånd.

### 6.4.1 HELSE

#### 0807 SYKEPLEIER (LR 15):

Lønnsansiennitet	0 år	1 år	3 år	5 år	7 år	9 år	10 år
Lønnstrinn	36	37	38	39	40	41	42
Regulativlønn	320 400	324 700	329 100	333 600	338 400	343 100	348 600

Ansiennitet	11 år	14 år	16 år
Lønnstrinn	43	44	45
Regulativlønn	353 900	359 700	365 300

#### 0810 SPESIALUTDANNET SYKEPLEIER (LR 18):

Ansiennitet	0 år	1 år	3 år	5 år	7 år	8 år	9 år
Lønnstrinn	41	42	43	44	45	46	47
Regulativlønn	343 100	348 600	353 900	359 700	365 300	371 200	377 500

Ansiennitet	14 år	16 år	24 år
Lønnstrinn	48	49	50
Regulativlønn	383 900	390 600	397 200

## 0816 AVDELINGSSYKEPLEIER:

	Minste regulativlønn	Høyeste regulativlønn
Lønnstrinn	47	64
Regulativlønn	377 500	510 200

## 0820 OVERSYKEPLEIER:

	Minste regulativlønn	Høyeste regulativlønn
Lønnstrinn	48	69
Regulativlønn	383 900	558 900

## 6.4.2 HØYSKOLE

## 1007 HØYSKOLELÆRER/ØVINGSLÆRER (LR 23)

Lønnsansiennitet	0 år	1 år	3 år	5 år	7 år	8 år
Lønnstrinn	41	42	43	44	45	46
Regulativlønn	343 100	348 600	353 900	359 700	365 300	371 200

Lønnsansiennitet	9 år	10 år	16 år	20 år	24 år	28 år
Lønnstrinn	47	48	49	50	51	52
Regulativlønn	377 500	383 900	390 600	397 200	404 100	411 200

## 1008 HØYSKOLELEKTOR (LR 25)

Lønnsansiennitet	0 år	1 år	3 år	5 år	7 år	9 år
Lønnstrinn	47	48	49	50	51	52
Regulativlønn	377 500	383 900	390 600	397 200	404 100	411 200

Lønnsansiennitet	10 år	12 år	14 år	16 år
Lønnstrinn	53	54	55	58
Regulativlønn	418 800	425 800	433 400	456 400

## 1011 FØRSTEAMANUENSIS OG 1198 FØRSTELEKTOR (LR 24)

Lønnsansiennitet	0 år	1 år	2 år	3 år	5 år	7 år	9 år	11 år
Lønnstrinn	57	58	59	60	61	62	63	64
Regulativlønn	448 400	456 400	464 600	472 800	481 800	491 100	500 700	510 200

## 7 LØNN

### 7.1 SPEKTER-HELSE; GJENNOMSNITTLØNN PR. 1. NOVEMBER OG ENDRING FRA ÅRET FØR

Kilde: Spekters statistikkrapport 2008-2009 og beregningsfil fra Spekter (gjelder ledere)

#### AVTALT LØNN

	Årsverk 2009	2006	2007	
		Avtalt lønn	Avtalt lønn	Vekst
Sykepleier	15 793	299 700	315 800	5,4 %
Spesialsykepleier	11 522	344 500	366 000	6,3 %
Jordmor	1 301	344 700	366 600	6,3 %
Avdelingssykepleier*	1 308	385 900	409 000	6,0 %
Leder sykepleierpers.*	724	418 900	444 800	6,2 %

Avtalt lønn er grunnlønn og faste tillegg, men ikke ubekvemstillegg.

\* Gjelder kun NSF's medlemmer.

#### MÅNEDSFORTJENESTE

	Årsverk 2009	2006	2007	
		Mnd.fortj.	Mnd.fortj.	Vekst
Sykepleier	15 793	339 900	358 300	5,4 %
Spesialsykepleier	11 522	377 900	400 800	6,1 %
Jordmor	1 301	405 400	425 000	4,8 %
Avdelingssykepleier*	1 308	394 700	417 300	5,7 %
Leder sykepleierpers.*	724	431 200	451 600	4,7 %

Månedsfortjeneste er avtalt lønn og ubekvemstillegg, men ikke overtid.

\* Gjelder kun NSF's medlemmer.

### 7.2 KS; GJENNOMSNITTLØNN PR. 1. DES OG ENDRING FRA ÅRET FØR

#### 7.2.1 HELSE

Kilde: TBSK-rapportene; tab. 3.4.5a

#### GRUNNLØNN

	Årsverk 2009	2006	2007	
		Grunnlønn	Grunnlønn	Vekst
Sykepleier	13 639	*	318 300	*
Spesialsykepleier	2 638	334 100	347 300	4,0 %
Helsesøster	1 680	333 600	346 100	3,7 %
Jordmor	254	343 400	362 700	5,6 %

#### MÅNEDSFORTJENESTE\*\*

	Årsverk 2009	2006	2007	
		Mnd.fortj.	Mnd.fortj.	Vekst
Sykepleier	13 639	*	367 000	*
Spesialsykepleier	2 638	358 300	372 300	3,9 %
Helsesøster	1 680	334 900	347 700	3,8 %
Jordmor	254	356 400	373 500	4,8 %

\* Feil i statistikken pr. 1.12.2006 er årsaken til at enkelte tall mangler.



2008		2009		Økning 2006-2009	
Avtalt lønn	Vekst	Avtalt lønn	Vekst	Kroner	Prosent
339 300	7,4 %	347 700	2,5 %	48 000	16,0 %
392 700	7,3 %	399 600	1,8 %	55 100	16,0 %
392 500	7,1 %	406 300	3,5 %	61 600	17,9 %
444 200	8,6 %	455 200	2,5 %	69 300	18,0 %
476 500	7,1 %	496 100	4,1 %	77 200	18,4 %

2008		2009		Økning 2006-2009	
Mnd.fortj.	Vekst	Mnd.fortj.	Vekst	Kroner	Prosent
393 500	9,8 %	404 200	2,7 %	64 300	18,9 %
436 800	9,0 %	445 200	1,9 %	67 300	17,8 %
466 500	9,8 %	483 000	3,5 %	77 700	19,2 %
456 500	9,4 %	468 500	2,6 %	73 800	18,7 %
486 500	7,7 %	503 500	3,5 %	72 300	16,8 %

2008		2009		Økning 2006-2009	
Grunnlønn	Vekst	Grunnlønn	Vekst	Kroner	Prosent
342 900	7,7 %	353 900	3,2 %	*	*
373 000	7,4 %	387 100	3,8 %	53 000	15,9 %
372 300	7,6 %	387 400	4,1 %	53 800	16,1 %
393 500	8,5 %	407 900	3,7 %	64 500	18,8 %

2008		2009		Økning 2006-2009	
Mnd.fortj.	Vekst	Mnd.fortj.	Vekst	Kroner	Prosent
395 100	7,6 %	408 200	3,3 %	*	*
401 100	7,7 %	417 900	4,2 %	59 600	16,6 %
374 200	7,6 %	390 300	4,3 %	55 400	16,5 %
406 000	8,7 %	422 100	4,0 %	65 700	18,4 %

\*\* Månedsførtjeneste er grunnlønn og faste og variable tillegg (men ikke overtid)

## 7.2.2 LEDERE MED SYKEPLEIERUTDANNING INNENFOR HELSE OG SOSIAL\*

### GRUNNLØNN

	2009	
	Årsverk	Grunnlønn
Leder i kap. 3.4.2 (kode 9451)	780	496 300
Leder i kap. 4 (kode 7451)	1 630	422 300
Fagleder i kap. 4 (kode 7453)	600	402 600

\*Tallene er basert på kommunenes innrapportering av utdanning og tjenestested

Kilde: PAI 1.12.2009, tab. 20a

## 7.2.3 SKOLEVERKET

### GRUNNLØNN

	Årsverk 2009	2006	2007	
		Grunnlønn	Grunnlønn	Vekst
Lærer	7 511	343 400	355 600	3,6 %
Adjunkt	28 663	349 200	362 000	3,7 %
Adjunkt m/till.	26 979	364 800	380 200	4,2 %
Lektor	1 239	373 400	387 700	3,8 %
Lektor m/till.	7 422	404 100	419 400	3,8 %

### MÅNEDSFORTJENESTE

	Årsverk 2009	2006	2007	
		Mnd.fortj.	Mnd.fortj.	Vekst
Lærer	7 511	357 500	369 200	3,3 %
Adjunkt	28 663	365 700	378 400	3,5 %
Adjunkt m/till.	26 979	381 200	396 700	4,1 %
Lektor	1 239	385 100	398 700	3,5 %
Lektor m/till.	7 422	418 800	434 700	3,8 %



2008		2009		Økning 2006-2009	
Grunnlønn	Vekst	Grunnlønn	Vekst	Kroner	Prosent
371 100	4,4 %	382 700	3,1 %	39 300	11,4 %
381 600	5,4 %	397 100	4,1 %	47 900	13,7 %
405 600	6,7 %	421 800	4,0 %	57 100	15,6 %
414 700	7,0 %	431 000	3,9 %	57 600	15,4 %
450 300	7,4 %	467 800	3,9 %	63 700	15,8 %

2008		2009		Økning 2006-2009	
Mnd.fortj.	Vekst	Mnd.fortj.	Vekst	Kroner	Prosent
385 500	4,4 %	396 300	2,8 %	38 800	10,9 %
399 300	5,5 %	414 000	3,7 %	48 300	13,2 %
423 200	6,7 %	438 700	3,7 %	57 600	15,1 %
427 600	7,2 %	441 900	3,3 %	56 800	14,8 %
467 100	7,4 %	482 700	3,3 %	63 900	15,3 %

## 7.3 OSLO KOMMUNE; GJENNOMSNITTLØNN PR. 1. JANUAR OG ENDRING FRA ÅRET FØR

For å sammenligne Oslo kommunes lønnssetter med andre tariffområder, må man oppjustere for pensjonstrekket på 2 % ved å dividere lønnen i Oslo med 98 og multiplisere med 100. I de øvrige tariffområdene gjøres dette først på lønsslippen. Merk også at tallene for Oslo kommune innrapporteres i januar og ikke om høsten slik det gjøres i de andre områdene. Det medfører at hvis man skal sammenlikne, må man bruke 2009-lønnen i KS og 2010-lønnen i Oslo kommune osv.

### REGULATIVLØNN

	Årsverk 2010	2007	2008	
		Regulativlønn	Regulativlønn	Vekst
Sykepleier	842	311 700	325 300	4,4 %
Spesialutdannet sykepleier	83	355 500	368 500	3,7 %
Helsesøster	200	356 300	366 900	3,0 %
Jordmor	24	363 000	380 000	4,7 %
Avdelingssykepleier	364	358 100	370 500	3,4 %
Avdelingshelsesøster	28	373 200	387 000	3,7 %
Opplæringssykepleier	18	352 400	371 200	5,3 %
Oversykepleier	29	385 000	394 800	2,5 %
Sykepleierkonsulent	102	339 800	351 500	3,4 %
Ass avdelingssykepleier	51	332 200	344 100	3,6 %

### BRUTTOLØNN/MÅNEDSFORTJENESTE

	Årsverk 2010	2007	2008	
		Mnd.fortj.	Mnd.fortj.	Vekst
Sykepleier	842	380 900	399 500	4,9 %
Spesialutdannet sykepleier	83	392 000	410 700	4,8 %
Helsesøster	200	368 900	377 700	2,4 %
Jordmor	24	374 500	393 100	5,0 %
Avdelingssykepleier	364	436 300	454 300	4,1 %
Avdelingshelsesøster	28	382 900	392 400	2,5 %
Opplæringssykepleier	18	400 100	417 900	4,5 %
Oversykepleier	29	435 300	450 000	3,4 %
Sykepleierkonsulent	102	377 700	398 300	5,4 %
Ass avdelingssykepleier	51	370 500	397 300	7,2 %

Bruttolønn/månedsfortjeneste inneholder stabiliseringstillegg, ulempetillegg og andre faste og variable tillegg, men ikke overtid. Det er kun tatt med tall for stillinger med mer enn 10 årsverk. I de fleste stillingsgruppene som er inkludert er antall årsverk likevel så lavt at tallene må brukes med et visst forbehold.

2009		2010	
Regulativlønn	Vekst	Regulativlønn	Vekst
358 600	10,2 %	369 600	3,0 %
405 100	9,9 %	414 700	2,4 %
401 700	9,5 %	412 300	2,7 %
419 600	10,4 %	424 500	1,2 %
411 300	11,0 %	422 400	2,7 %
427 800	10,5 %	436 500	2,0 %
403 700	8,8 %	427 000	5,8 %
452 100	14,5 %	467 500	3,4 %
378 900	7,8 %	390 600	3,1 %
380 400	10,6 %	386 700	1,6 %

2009		2010	
Mnd.fortj.	Vekst	Mnd.fortj.	Vekst
442 600	10,8 %	453 500	2,5 %
448 000	9,1 %	459 200	2,5 %
412 400	9,2 %	424 100	2,8 %
430 000	9,4 %	434 500	1,1 %
504 400	11,0 %	507 500	0,6 %
433 800	10,6 %	444 400	2,4 %
422 700	1,1 %	443 300	4,9 %
477 700	6,1 %	492 400	3,1 %
419 300	5,3 %	430 000	2,6 %
437 400	10,1 %	439 600	0,5 %

## 7.4 STATEN; GJENNOMSNITTSLØNN PR. 1. OKTOBER 2009

### 7.4.1 HELSE

	Årsverk	Regulativlønn
Sykepleier	22	382 500
Spesialutdannet sykepleier	10	446 700
Avdelingssykepleier	30	426 700

### 7.4.2 HØYSKOLE

	Årsverk	Regulativlønn
Høgskolelærer	418	413 500
Høgskolelektor	2 427	467 500
Førsteamanuensis	3 060	501 300
Førstelektor	783	501 800

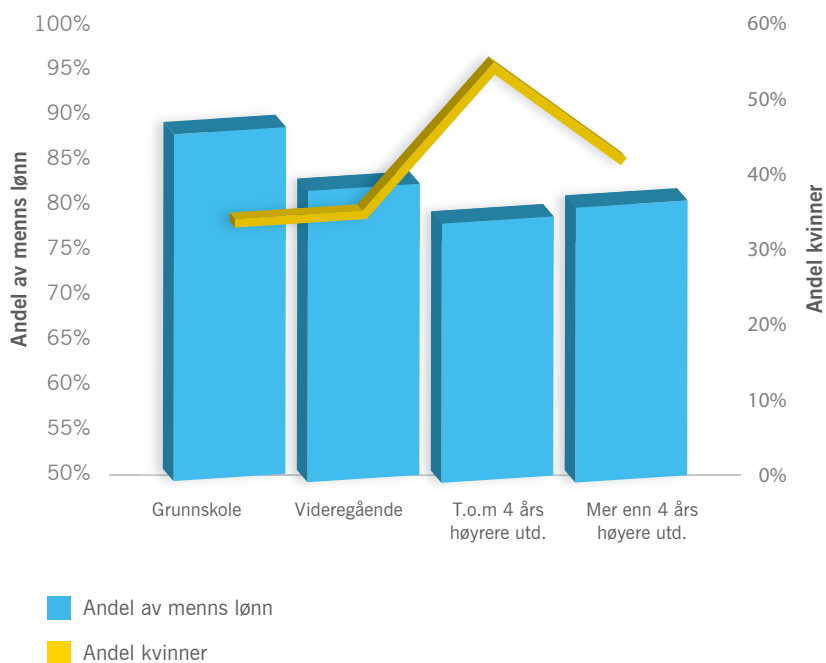
Det er kun tatt med tall for stillinger med mer enn 10 årsverk. I de fleste stillingsgruppene som er inkludert er antall årsverk likevel så lavt at tallene må brukes med et visst forbehold.

Kilde: Datafil fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet

## 8 LØNN OG KJØNN

### 8.1 KVINNERS LØNN SOM ANDEL AV MENNS LØNN, OG ANDEL KVINNER, ETTER UTDANNINGSNIVÅ 2009 (HELTIDSANSATTE)

Utdanningsnivå	Andel av menns lønn	Andel kvinner
Grunnskole	89,7 %	35 %
Videregående	83,3 %	35 %
T.o.m. 4 års høyere utdanning	79,6 %	54 %
Mer enn 4 års høyere utdanning	81,4 %	40 %

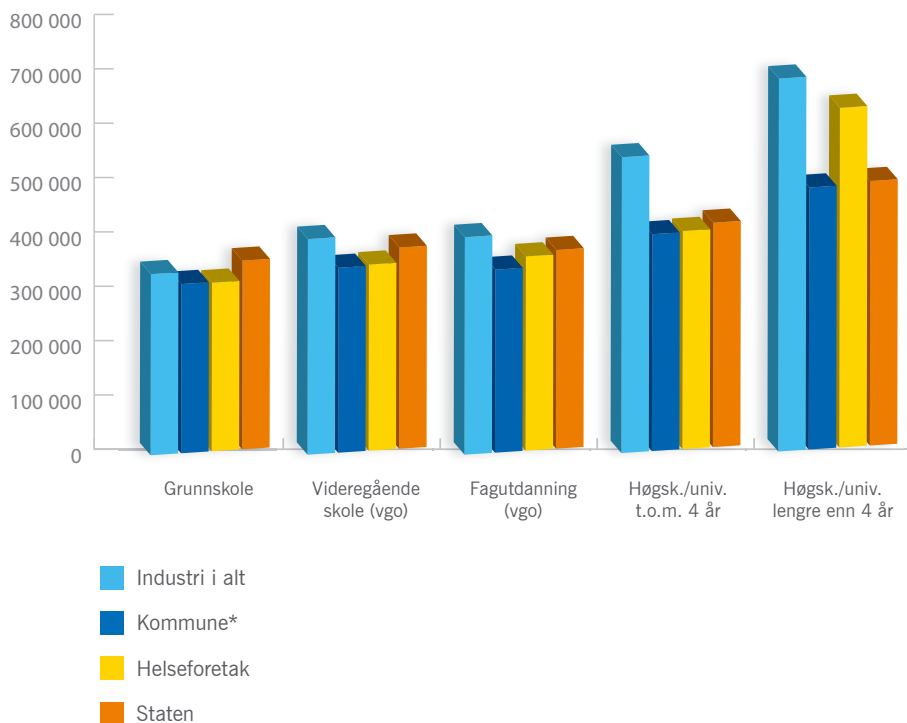




## 8.2 LØNN ETTER NÆRING OG UTDANNINGSNIVÅ PR. 1. DESEMBER 2009 (HELTIDSANSATTE)

Kilde: TBU Etter inntektsoppgjørene 2010; tabell 1.20

	Grunnskole	Videregående skole (vgo)	Fagutdanning (vgo)	Høgsk./univ. t.o.m. 4 år	Høgsk./univ. lengre enn 4 år
<b>Industri i alt</b>	346 800	412 800	416 400	566 400	714 000
<b>Kommune*</b>	324 000	354 000	350 400	415 200	501 600
<b>Helseforetak</b>	322 800	356 400	372 000	417 600	650 400
<b>Staten</b>	361 200	385 200	380 400	429 600	506 400



\* Kommune og fylkeskommune ekskl. undervisningssektoren

## 9 PENSJON

### 9.1 PENSJONERT HELSE- OG SOSIALPERSONELL ETTER PENSJONSTYPE 4. KVARTAL 2009 (15-85 ÅR)

	Attføring/uføre		Alderspensjon	
	Antall	Andel av alle i gruppen	Antall	Andel av alle i gruppen
Hjelpepleiere	10 407	9,9 %	14 023	13,3 %
Ergoterapeuter	136	3,2 %	180	4,2 %
Fysioterapeuter	204	1,6 %	975	7,8 %
<b>Helsesøster og jordmor</b>	<b>350</b>	<b>3,9 %</b>	<b>1 511</b>	<b>16,9 %</b>
<b>Sykepleiere</b>	<b>4 009</b>	<b>3,7 %</b>	<b>10 306</b>	<b>9,4 %</b>
Bioingeniører	189	2,5 %	420	5,6 %
Leger uten spesialitet	176	1,3 %	283	2,2 %
Leger med spesialitet	132	1,0 %	1 069	8,2 %
<i>Helse- og sosialpersonell i alt</i>	<i>21 112</i>	<i>4,9 %</i>	<i>33 772</i>	<i>7,9 %</i>

Kilde: SSBs statistikk for helse- og sosialpersonell; tab. 1; juni 2010 (korr. sept. 2010)

### 9.2 GJENNOMSNITTLIG PENSJONERINGSALDER I SYKEPLEIERORDNINGEN

	1999	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Alderspensjon og AFP	64,0	63,6	64,1	63,8	63,4	63,4	63,9
Uførepensjon	49,6	48,5	48,1	48,4	48,3	48,2	49,5
Totalt	55,1	55,1	54,9	54,8	54,9	55,3	55,9

Kilde: KLP

## **NORSK SYKEPLEIERFORBUND**

Tollbugt. 22

Postboks 456 Sentrum, 0104 Oslo

Telefon: 22 04 33 04

Telefaks: 22 04 32 40

E-post: [post@sykepleierforbundet.no](mailto:post@sykepleierforbundet.no)

Internett: [www.sykepleierforbundet.no](http://www.sykepleierforbundet.no)